

Rechtshistorische Courant

Juni 2016

Inhoud

Woord Vooraf.....	2
Recent verschenen	3
Call for Papers	4
26-27 Oktober 2016 – ASLH Student Research Colloquium (Toronto, Canada).....	4
21-24 Juni 2017 – Workshop Impact of Empire 13. The impact of 'Justice' on the Roman Empire. (Gent, België).....	5
5-8 Juli 2017– British Legal History Conference 2017 - Networks and Connections (Londen, Verenigd Koninkrijk).....	5
Kalender	6
22-24 Juni 2016 – Law in the Roman Provinces (Münster, Duitsland).....	6
11-15 September 2016 – 41. Deutscher Rechtshistorikertag (Saarbrücken, Duitsland).....	6
15-16 September 2016 – More than mere Spectacle: Inaugurations and Coronations in the Habsburg Monarchy, 1700-1848 (Gent, België).....	6
Rechtshistorisch instituut in de kijker.....	7
Varia:	15
Laureaten VIDI-financiering.....	15
Petitie behoud Grieks in het middelbaar onderwijs.....	15
Juslittera	16

Woord Vooraf

Geachte lezer,

De Courant verschijnt deze maand met enige vertraging, maar zoals een nog niet zo lang geleden overleden Nederlandse ‘filosoof’ stelde: “Ieder nadeel heb zijn voordeel.” Als het met de timing een beetje meezit, leest u dit voorwoord net terwijl een nieuw boek voorgesteld wordt. Marcel Verburg heeft reeds twee lijvige boeken geschreven over de geschiedenis van het Nederlandse ministerie van justitie en nu is het derde boek aan de beurt. Terwijl de voorgaande boeken gemiddeld vijfenzeventig jaar behandelden, zakt dat in dit derde deel meteen naar vijf jaar, maar het zijn dan wel vijf uitzonderlijke jaren, 1940-1945. De oorlog leidde tot een schizofrene situatie met twee ministeries van justitie. Een ministerie in Londen dat niet veel kon doen, maar dat wel in alle vrijheid kon dromen van de toekomst na de oorlog en een ministerie in Nederland dat tegenover de nachtmerrie van een bezetting stond. Welke rol speelden beide ministeries van justitie? Hield Londen genoeg rekening met de realiteit in Nederland? Was het oude ministerie standvastig genoeg tegenover de bezetter? Welke rol speelde het bij de Jodenvervolging? Als fans van Meijers hopen we dat ook een andere vraag misschien ook aan bod zal komen. In welke mate voorzagen de blauwdrukken voor een nieuw Nederland al tijdens de oorlog in een nieuw burgerlijk wetboek? We twijfelen er niet aan dat Nederlandse lezers nog meer vragen zullen hebben. Kortom, literatuur voor de komende zomer !

De redactie

Recent verschenen

P. DELSALLE, G. DOCQUIER, A. MARCHANDISSE & B. SCHNERB (eds.), *Pour la singulière affection qu'avons à lui. Etudes bourguignonnes offertes à Jean-Marie Cauchies*, Brepols, Turnhout, 2016, 600 p.

Jean-Marie Cauchies is een ervaren academicus en lid van de Koninklijke Academie van België en de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis van België, eredoctor aan de Universiteit Jean Moulin Lyon 3 en Haute-Elzas in Mulhouse, hoogleraar aan de universiteiten van Saint-Louis te Brussel en de UCL, secretaris-generaal van het Europees Centrum voor Studies van de Bourgogne.

Naar aanleiding van zijn emeritaat, besloten collega's en vrienden over te gaan tot het samenstellen en publiceren van een liber amicorum waarin aandacht wordt besteed aan het wetenschappelijk werk van de gevierde.

U kan de inhoudstafel bekijken op volgende [link](#).

E. WITTE, *Le royaume perdu. Les orangistes belges contre la révolution (1828-1850)*, Brussel, Samsa, 2016, 664 p.

Dit boek legt een cruciale maar vergeten episode van de Belgische, en bij uitbreiding de Europese geschiedenis, bloot.

In oktober 1830, viel het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, dat vijftien jaar eerder was gevormd, uit elkaar. Het is een misvatting te denken dat dit keerpunt eenvoudig tot stand kwam. Al te vaak wordt de sterke oppositie van de orangisten genegeerd.

Nochtans behoorden de leden van deze beweging, die het Huis van Oranje steunde, tot de elite van (Franstalige) Vlaanderen, Brussel en Wallonië. Zij stelden alles in het werk om het Verenigd Koninkrijk terug te verenigen. Vooral tijdens de jaren 1830 werd in het geheim en in overleg met Koning Willem I gestreefd naar het herstel van het koninkrijk. Dat was niet zonder risico, te meer omdat de Belgische autoriteiten de Orangisten stevast onderdrukten en hun van hun macht beroofden.

De auteur gaat terug naar de wortels van dit Belgische orangisme en hanteert daarvoor archieven bestaande uit verhelderende, maar tot nu geheime, correspondentie. Deze bronnen maakten het mogelijk om een uniek portret te ontwikkelen en genuanceerd de organisaties, gedragscodes en politieke strategieën van de Orangisten te ontrafelen.

L. LACCHÈ, *History & Constitution. Developments in European Constitutionalism: the comparative experience of Italy, France, Switzerland and Belgium* [Studien zur europäischen Rechtsgeschichte; 299], Frankfurt am Main, Vittorio Klostermann, 2016, 722 p.

Van de hand van Luigi Lacchè verscheen een verzamelbundel van 25 essays over de geschiedenis van vier grondwettelijke experimenten (Frankrijk, België, Zwitserland en Italië). Het boek, getiteld [History & Constitution. Developments in European Constitutionalism: the comparative experience of Italy, France, Switzerland and Belgium](#) handelt over de 19de en 20ste eeuw, maar een comparatieve grondwettelijke geschiedenis geeft de mogelijkheid tot een bredere blik. Europese comparatieve grondwettelijke geschiedenis met een globaal perspectief kan helpen om twee pertinente vragen voor onze tijd op te lossen, met name het bepalen van de identiteit en constitutionele substantie van de gezamenlijke Europese constitutionele tradities, en het overwegen van grondwettelijke geschiedenis als een handig analyse instrument voor de verschillende niveaus van globaal constitutionalisme en nieuwe trends in bestuur.

Call for Papers

26-27 Oktober 2016 – ASLH Student Research Colloquium (Toronto, Canada)

De *American Society for Legal History* organiseert een *Student Research Colloquium (SRC)* op 26 en 27 oktober 2016 in Toronto, Canada. Dit colloquium biedt een kleine groep studenten de mogelijkheid om hun werk voor te leggen aan gerenomeerde ASLH-experten.

De doelgroep omvat jonge doctorandi en rechtenstudenten met een gezonde interesse in rechtsgeschiedenis. Het doel is om deze studenten vertrouwd te maken met de ASLH en andere netwerken binnen de discipline. Er is geen enkele beperking naar periode of geografische omschrijving, en ook onervaren studenten – i.e. die geen opleiding in de rechtsgeschiedenis genoten – zijn welkom. Zij die nog geen kans kregen om hun werk voor te leggen op een jaarlijkse bijeenkomst van de ASLH worden aangemoedigd dat te doen.

Elke geïnteresseerde student laat een 20 pagina lange paper, dubbele interlinie, circuleren aan de ganse groep, die dan tijdens het colloquium zal worden besproken. De ASLH zal minstens de kosten – reiskosten, verblijfskosten en deelnamekosten aan de conferentie – deels of zelfs volledig vergoeden.

Geïnteresseerden dienen hun aanvraag in met: een motivatiebrief, cv, een aanbevelingsbrief, een twee pagina lang research statement, waarin het onderzoek wordt besproken.

Alle documenten moeten aan de ASLH worden toegestuurd voor 15 juli 2016 aan John Wertheimer op het volgende e-mailadres: srcproposals@aslh.net.

21-24 Juni 2017 – Workshop Impact of Empire 13. The impact of ‘Justice’ on the Roman Empire. (Gent, België)

De dertiende workshop van het *Impact of Empire*-netwerk vindt volgend jaar plaats in Gent en dat van 21 tot 24 juni. Het draait rond de impact van ‘Justice’ op het Romeinse Rijk. De call for papers is online gebracht en kan je [hier](#) consulteren.

Zij die interesse hebben om een paper of een poster in te dienen, hebben tijd tot 1 juli 2016.

5-8 Juli 2017– British Legal History Conference 2017 - Networks and Connections (Londen, Verenigd Koninkrijk)

In hun zoektocht naar de wijze waarop ideeën in het recht ontstaan en zich verspreiden, raakten (rechts)historici steeds meer geïnteresseerd in de netwerken waarbinnen die ideeën ontstonden. Rechtsgeschiedenis zit barstenvol netwerken – tussen mensen en plaatsen, jurisdicties en gedachten. De manier waarop recht evolueerde is beïnvloed door specifieke sociale, professionele en politieke groepen, die zich al dan niet binnen een nationaal of transnationaal netwerk bevinden. Het recht kan van richting veranderen als er nieuwe netwerken ontstaan, zij het door de *legal transplant* vanuit het ene forum naar het andere, of door de invloed van nieuwe manieren van omgaan met het recht. Deze netwerken kunnen eenvoudig of complex in elkaar zitten, ad hoc of per toeval ontstaan zijn.

Deze conferentie wil doorheen de tijd nagaan welke de invloed was van bepaalde netwerken op de ontwikkeling van het recht in de brede zin en dat binnen verschillende contexten. Voorstellen mogen verschillende aspecten van de rechtsgeschiedenis omvatten en dat binnen verschillende tijdspannes. Vooral jonge onderzoekers worden aangemoedigd aan deze conferentie deel te nemen.

Voorstellen voor een paper (maximum 300 words) stuurt u toe aan de organisatie via het e-mailadres blhc2017@ucl.ac.uk en dat voor 26 augustus 2016.

Organisatoren:

Dr. Ian Williams, Faculty of Laws, UCL

Professor Michael Lobban, LSE Law

More information on the conference [website](#).

Kalender

22-24 Juni 2016 – Law in the Roman Provinces (Münster, Duitsland)

Van woensdag 22 tot vrijdag 24 juni aanstaande vindt in de universiteit van Münster het congres *Law in the Roman Provinces* plaats. Dit congres, waarvan het programma [online](#) staat, verzamelt experts die bediscussieren hoe het recht (al dan niet Romeins) werd doorgegeven, gebruikt, verwaarloosd en veranderd vanaf de late Republiek tot de late derde eeuw na Christus in alle delen van het rijk. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Benedikt Eckhardt via het e-mailadres lawintheprovinces@gmail.com.

11-15 September 2016 – 41. Deutscher Rechtshistorikertag (Saarbrücken, Duitsland)

De 41ste Deutscher Rechtshistorikertag wordt georganiseerd in de Faculteit Rechtsgeleerdheid en Economie van de Universiteit van Saarbrücken en dat van 11 tot 15 september 2016. De ceremoniële opening door Minister-President Annegret Kramp-Karrenbauer wordt gevolgd door een toespraak van de voorzitter van het *Bundesverfassungsgericht*. Op zondag, 11 september, gaat een klein *Forum for Young Legal Historians* door. Voor de drie dagen van maandag tot woensdag om de twee plenaire lezingen en twee delen zijn voorzien. Op maandagavond vindt een receptie plaats in het stadhuis en er is de mogelijkheid om de Sint-Jansbasiliek te bezoeken en er een orgelconcert te aanhoren van de organist Bernhard Leonardy. Op dinsdagavond organiseert men het diner op het kasteel van Saarbrücken. Op woensdagmiddag is er de toekenning van Hermann Conring prijs en de Algemene Vergadering. Op donderdag vindt de traditionele excursie plaats en die gaat naar Völklinger Hütte, werelderfgoed en een van de symbolen in het Saarland. Verder ook een bezoek aan de prachtige mozaïeken in de Romeinse villa te Nennig en de abdij van Mettlach, waar de hoofdzetel is van de wereldberoemde onderneming Villeroy & Boch.

Het volledige programma kan u nu ook [online](#) nalezen.

15-16 September 2016 – More than mere Spectacle: Inaugurations and Coronations in the Habsburg Monarchy, 1700-1848 (Gent, België)

Dit internationale congres belicht vanuit historische, rechtshistorische en kunstwetenschappelijke hoek de politieke betekenis die inhuldigen en kroningen en de bijhorende Te Deums, blijde intredes, artilleriesalvo's en volkse festiviteiten in de lange 18e eeuw hadden. Aan de hand van nieuw onderzoek wordt belicht welk staatkundig belang deze ceremoniën hadden, welke ritueel-symbolische boodschappen de deelnemers probeerden te verspreiden, hoe zij deze ceremoniën benutten om belangen te behartigen en eisen door te drukken, en hoe deze inhuldigen en kroningen steeds opnieuw aan de actualiteit werden aangepast. Daarbij komt onder andere de impact van verlichte ideeën, van de democratische revoluties en van opkomend nationalisme aan bod.

Meer informatie over de invalshoeken, het programma en de gegevens voor aanmelding kan op de [website](#) gevonden worden.

Rechtshistorisch instituut in de kijker

Gents Instituut voor Rechtsgeschiedenis

In 1998 bevond de rechtsgeschiedenis zich in zwaar weer, toen de rechtenfaculteit besloot de vakgroep Rechtsgeschiedenis en Romeins Recht op te doeken. Voortaan viel het Instituut binnen de vakgroep Grondslagen en Geschiedenis van het Recht, die ondertussen zelf opgegaan is in de Vakgroep Metajuridica, privaatrecht en ondernemingsrecht. Dirk Heirbaut, Georges Martyn en Rik Opsommer lieten zich leiden door het principe "*Primum vivere, deinde philosophari*" en zetten alles in op het overleven van een eigen rechtshistorisch instituut. Vandaag telt het een tiental medewerkers.

Het Gentse Instituut voor Rechtsgeschiedenis gaat ervan uit dat er niet één specifieke benadering is van de discipline. Meerdere methodes zijn mogelijk en het onderzoeksveld heeft er zelfs voordeel bij om gedifferentieerd te werk te gaan. Het Instituut geeft de voorkeur aan contextuele geschiedenis, waarin recht wordt benaderd als een product van de maatschappij die op zijn beurt opnieuw die maatschappij beïnvloedt. Daarom spitsen de medewerkers zich vooral toe op law in action en law in the minds. Het Gentse Rechtshistorisch Instituut bestudeert ook vooral onderwerpen die door andere onderzoekers genegeerd worden, en knoopt vooral aan bij recente evoluties binnen het recht. Ook de culturele context van rechtsgeschiedenis wordt niet uit het oog verloren door bijvoorbeeld onderzoek te doen naar rechtsiconografie en iconologie of law and the humanities in het algemeen.

Visie en doelstellingen

Het Gentse Instituut voor Rechtsgeschiedenis ambieert rechtsgeschiedenis binnen te brengen in de 21ste eeuw. De Belgische rechtsgeschiedenis wordt bestudeerd binnen een Europees en globaal kader.

1. Belgische rechtsgeschiedenis bestuderen binnen een comparatief kader

Veel rechtshistorici focussen nog op het *ius commune*. Het Gentse Rechtshistorisch Instituut heeft ervoor gekozen dat niet te doen, vooral omdat de Belgisch nationale rechtsgeschiedenis lange tijd verwaarloosd werd. De bredere context wordt evenwel niet vergeten. België is immers geen losstaande entiteit en bevindt zich binnen een internationale context. Eeuwenlang fungeerde de Belgische 'regio' als plaats van uitwisseling tussen de Romaans-Germaanse rechtstraditie. Het was professor R.C. van Caenegem's die de leiding nam in deze internationalisering van de Belgische rechtsgeschiedenis. Een andere Gentenaar, René Dekkers, werkte op Romeins recht, rechtsvergelijking en rechtsgeschiedenis en schreef een rechtsgeschiedenis van de wereld. De huidige generatie rechtshistorici behoudt het nationale aspect, maar kadert dat binnen een ruimer geheel.

2. *Focus op recente rechtsgeschiedenis*

Het Gentse Instituut voor Rechtsgeschiedenis werkt vooral op 19de en 20ste eeuwse rechtsgeschiedenis. Het neemt daarbij ook het voortouw om de bewaring van recente archieven te bewerkstelligen. Zo goed als elk doctoraat dat sinds 1998 werd begonnen, behandelde de recente geschiedenis.

In die filosofie, bundelde Dirk Heirbaut zijn krachten met Karel Velle (UGent en Algemeen Rijksarchief) en Xavier Rousseaux (Université Catholique de Louvain) om een algemeen socio-politiek historisch overzicht van de juridische instellingen te publiceren. Dit boek werd een succes voor onderzoekers binnen het recht, geschiedenis, criminologie en andere disciplines. Een herziene versie werd begin 2016 voorgesteld aan het publiek. Diezelfde werkgroep appliqueerde succesvol voor de Interuniversitaire Attractiepool Justice and society en zijn opvolger Justice and populations, die 60 onderzoekers uit 11 instellingen samenbrengt.

3. *Nieuwe domeinen en bronnen voor rechtsgeschiedenis, door gebruik te maken van methoden uit de sociale wetenschappen.*

Een van de hoofddoelstellingen van het Rechtshistorisch Instituut is de lacunes in het huidige onderzoeksveld vinden en vervolgens personen aanmoedigen om er onderzoek naar te verrichten. Op die manier worden de platgetreden paden vermeden.

Als pionier in deze nieuwe rechtshistorische disciplines, kan het Instituut op veel belangstelling en sympathie rekenen. Het uitbreiden van de rechtsgeschiedenis naar andere rechtstakken dan het loutere privaatrecht, constituties of strafrecht naar 'nieuwe' rechtstakken oogste veel lof bij collega's van het positief recht.

Ook nieuwe bronnen worden aangewend door onderzoekers van het Instituut. Zo is er bijvoorbeeld het iconografisch beeldmateriaal in het onderzoek van prof. Martyn en drs. Huygebaert. Frederik Dhondt bekijkt het internationale recht dan weer door de bril van de diplomatie, terwijl Amélie Verfaillie voor het eerst de archieven van Amnesty International bekijkt. Maarten Vankeersbilck bestudeert dan weer de parlementaire voorbereiding in verband met de totstandkoming van het gerechtelijk wetboek. Sebastiaan Vandenbogaerde bekeek juridische tijdschriften, niet als bronnen van het recht, maar als vectoren in voortdurende interactie. Dirk Heirbaut traceerde de oorsprong van middeleeuwse teksten. Ook nieuwe methodes worden geïntroduceerd. Zo bracht dr. Merike Ristikivi de Foucauldiaanse discours analyse naar het Instituut. Dhondt, Heirbaut en Vankeersbilck gebruiken netwerkanalyse en statistiek. Een project door Heirbaut en student-assistent Van Der Haegen over de netwerken binnen de rechtspraak van het Belgische Hof van Cassatie leidde tot een succesvolle funding.

4. *Rechtsgeschiedenis from below*

Klassieke rechtsgeschiedenis focuste op grootse ideeën en nog grotere theorieën. Hoewel het Rechtshistorisch Instituut hun waarde niet geringschat, gaf het toch de voorkeur om de rechtsgeschiedenis vanuit de werkelijke wereld. Deze bottom-up benadering helpt om nieuwe

benaderingen te introduceren. Bijvoorbeeld George Martyn werkte over de vrederechters, die dicht bij het volk stonden, terwijl Bruno Debaenst over de arbeiders en hun rechten werkte. Het gaat dus zozeer om het bestuderen van de lagere klasse, dan wel de toetsing van theorieën aan de werkelijke wereld.

5. *De hand reiken aan juristen en historici*

Het Gentse Instituut voor Rechtsgeschiedenis wil zoveel als mogelijk open zijn. Voormalige leden komen nog regelmatig langs en helpen waar het kan bij de activiteiten georganiseerd door het Instituut (bv. Rechtshistorische Causerieën). Er wordt ook contact gezocht met amateurhistorici en personen die in eigen beheer onderzoek voeren. Verder heeft het Instituut nauwe banden met de praktiserende juristen en het archiefwezen.

Het Gentse rechtshistorische Instituut is verder ook verbonden met talloze binnen- en buitenlandse samenwerkingsverbanden. De belangrijkste zijn het IUAP, de Koninklijke Commissie voor Oude Wetten en Verordeningen, het Comité voor Rechtsgeschiedenis (KVAB), samenwerkingen met universiteiten uit binnen-en buitenland, de European Society for Comparative Legal History, de Association of Young Legal Historians, en dies meer.

Last but not least:

- De UGent reikt vijf Sarton medailles per jaar uit aan geleerden die werkten binnen de geschiedenis van hun discipline. Heirbaut, Martyn en Opsommer promoten via de Sarton medaille de rechtsgeschiedenis wereldwijd. Sinds 2000, wordt elk jaar een verdienstelijke rechtshistoricus beloond met een Sarton medaille, die binnen de rechtsgeschiedenis prestige met zich meebrengt.
- De maandelijkse Rechtshistorische Courant werd in 2000 opgericht door prof. Heirbaut, die jonge doctorandi rekruteert om in de redactie te zetelen. Ongeveer 400 geïnteresseerden krijgen deze brief in de mailbox. Frederik Dhondt (ondertussen ook deeltijds prof aan de Vrije Universiteit Brussel) publiceert een deel daarvan in het Frans op de blog van Nomôdos. Diezelfde Dhondt is ook zeer actief op de webstek van de European Society for Comparative Legal History.
- Regelmatig organiseert het Instituut een Rechtshistorische Causerie, waarin een beloftevolle jonge onderzoeker zijn/haar onderzoek mag voorleggen aan *peers* die nuttige tips, opmerkingen en aanbevelingen doorgeven. Al deze initiatieven tonen aan dat rechtsgeschiedenis een levensvatbare discipline is en blijft.

Wie zijn de medewerkers?

Prof. dr. D. Heirbaut

Dirk Heirbaut, geboren te Hamme op 9 september 1966, studeerde geschiedenis (1988) en rechten (1993) te Gent. In 1997 verdedigde hij zijn doctoraat over het vroege Vlaamse leenrecht, ca. 1000-1305. Met ingang van 30 september 1998 is hij als professor rechtsgeschiedenis verbonden aan de faculteit. Zijn onderzoeksdomeinen zijn het leenrecht, het

middeleeuwse gewoonterecht, de vergelijkende rechtsgeschiedenis, de codificatiegeschiedenis en het Belgische privaatrecht vanaf 1795. Hij is lid van de Klasse der Letteren van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten en van de Academia Europea, corresponderend lid van het Zentralkollegium van de Monumenta Germaniae Historica, voorzitter van het Comité voor rechtsgeschiedenis en stichtend vice-voorzitter van de European Society for Comparative Legal History. Verder maakt hij deel uit van de kernredacties van Pro Memoria en het Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis en van de redacties van Comparative Legal History en Glossae en is hij co-editor van de reeksen Justitiae en Maatschappij, Iuris Scripta Historica en Studies in the history of private law.

Prof. dr. G. Martyn

Georges Martyn, geboren in Avelgem in 1966, studeerde rechten en middeleeuwse studies aan de KU Leuven en promoveerde op het proefschrift 'Het Eeuwig Edict van 12 juli 1611 en zijn rol in de verschriftelijking van het burgerlijk recht' in 1996. Hij was assistent aan de KU Leuven (1990-1997) en advocaat aan de Kortrijkse balie (1992-2008) en doceert sinds 1999 rechtsgeschiedenis en algemene rechtsleer aan de UGent. Hij is tevens plaatsvervangend vrederechter. Zijn onderzoek focust recent vooral op de geschiedenis van de juridische beroepen en de rechtsiconografie. Hij is hoofdredacteur Vlaanderen van Pro Memoria en lid van de Koninklijke Commissie voor de uitgaven van de Oude Wetten en Verordeningen van België. Hij is series editor van Studies in the History of Law and Justice (Springer) en redactielid van Teoria e História do Direito.

Prof. dr. Rik Opsommer

Rik Opsommer verdedigde als promovendus bij Prof. Dr. Jos Monballyu in september 1993 zijn proefschrift over het leenrecht in Vlaanderen (14de en 15de eeuw). Hij was tot en met 1994 assistent aan de subfaculteit rechten van de KULAK. Hij publiceerde ook nog onder meer over de Vlaamse leenrechtelijke intestaatsopvolging; de laatmiddeleeuwse geschiedenis van het Land tussen Maarke en Ronne, de Wetachtige Kamer van Vlaanderen, de opbouw van het stadsarchief Ieper en het 'Tractaet van de leenrechten na de hoven van Vlaenderen' van Filips Wielant.

Op heden is hij werkzaam als archivaris bij het stadsarchief van Ieper. Daarnaast is hij met ingang van 1 oktober 2005 deeltijds verbonden als docent aan onze vakgroep.

Prof. dr. Bruno Debaenst

Bruno Debaenst werd met ingang van 1 oktober 2015 gedurende een academiejaar aangesteld als gastprofessor, om de vakken te doceren van professor dr. Georges Martyn, die van een sabbatical geniet.

Zijn voorafgaand academisch curriculum kan kort omschreven worden als volgt: hij werd allereerst licentiaat in de geschiedenis in 1999, met een licentiaatsverhandeling getiteld "[Historische stront op Vlaamse grond. Een inleidende studie in de historische faecologie](#)" onder het promotorschap van prof. dr. Chris Vandenbroeke zaliger. In juli 2003 werd hij licentiaat in de rechten (optie sociaal en economisch recht) en in juli 2006 behaalde hij ook nog het diploma van licentiaat in de criminologische wetenschappen.

Van 1 oktober 2005 tot eind september 2011 was hij werkzaam als assistent rechtsgeschiedenis. Op woensdag 10 november 2010 verdedigde hij succesvol zijn proefschrift getiteld: '[Een proces van bloed, zweet en tranen! Juridisering van arbeidsongevallen in de negentiende eeuw in](#)

[België](#)'.

Van 1 oktober 2011 tot 30 september 2012 was hij doctor-assistent en daarna was hij van 1 oktober 2012 tot 30 september 2015 werkzaam op een postdoc-project van het FWO-Vlaanderen, met als titel '**Juridification of labor accidents in the Western Industrializing World**'.

Hij verrichtte verder een aantal buitenlandse verblijven, als gastdocent (gästlärare) aan de rechtsfaculteit van de Universiteit Uppsala (maart-mei 2011) en als onderzoeker aan het Max Planck Institut für europäische Rechtsgeschichte te Frankfurt am Main (februari tem mei 2009 en juni 2011) en het Centre d'histoire judiciaire te Lille (januari-maart 2011). In 2012 was hij visiting professor te Valencia en Madrid. Hij werd aangesteld als titularis van het vak 'Beginselen van het recht' voor de eerste bachelor economie van de UGent, in de academiejaren 2011-2012 en 2012-2013. Tenslotte kan nog vermeld worden dat hij van 2003 tot 2008 actief was als advocaat aan de balie van Gent.

Dr. Frederik Dhondt

Frederik Dhondt (1984) verdedigde in 2013 zijn doctoraat *Balance of Power and International Law. European Diplomacy and the Elaboration of International Order, 18th Century and Post 1945* (o.l.v. Dirk Heirbaut). Momenteel is hij als postdoctoraal onderzoeker van het FWO-Vlaanderen verbonden aan het Instituut voor Rechtsgeschiedenis. Zijn interessevelden zijn de geschiedenis van het internationaal recht en het publiekrecht, 18de-19de eeuw. Daarnaast is hij docent politieke en rechtsgeschiedenis aan de Vrije Universiteit Brussel (CORE). Meer informatie: <http://ugent.academia.edu/FrederikDhondt>.

Dr. Helen Grevers

Helen Grevers studeerde geschiedenis te Utrecht en was als doctoranda werkzaam in het NIOD. Zij vervoegde het instituut in 2014 in het kader van de IUAP Justice and populations. Haar proefschrift behandelt de gevangenisstraffen van collaborateurs in België en Nederland na de Tweede Wereldoorlog. Haar huidige onderzoek betreft de nasleep van en herinnering aan de Tweede Wereldoorlog, bestraffing in de context van oorlog en de persoonlijke ervaringen van de betrokkenen en opsluitingspraktijken en regimewisseling.

Dr. Sebastiaan Vandenbogaerde

Sebastiaan Vandenbogaerde (°1983) studeerde geschiedenis (UGent 2006) en rechten (UGent 2010) waarna hij onder het promotorschap van prof. dr. Dirk Heirbaut een doctoraatsproject over de geschiedenis van juridische tijdschriften in België uitwerkte. Hij verdedigde zijn thesis *Vectoren van het recht. Geschiedenis van de Belgische juridische tijdschriften* succesvol in september 2014. Daarna werd hij werkzaam als facultair doctor-assistent aan de Gentse faculteit rechtsgeleerdheid.

In die hoedanigheid doceert hij sinds het academiejaar 2014-2015 het vak *Algemeen, burgerlijk en medisch recht*. Verder blijft hij onderzoek voeren naar de geschiedenis van juridische tijdschriften en meer bepaald naar hun rol binnen het recht als forum waar juristen elkaar ontmoeten. De netwerken die binnen tijdschriften bestaan, stellen vorsers in staat om na te gaan hoe juridische concepten van de ene juridische traditie naar de andere werden overgezet. In dat kader organiseerde Vandenbogaerde al enkele workshops en staan er nog enkele op het getouw.

Vandaag spitst zijn onderzoek zich vooral toe op de circulatie van fascistisch en Nazi-recht door middel van tijdschriften.

Een ander onderzoeksonderwerp is de juridische omkadering van de Duitse bezetting tijdens de beide wereldoorlogen. Recent publiceerde hij ook over rechtsgeschiedenis en gender, waarin hij pleit voor een heroriëntering van de rechtshistoriografie.

Dra. Marlies Eggermont

Na 3 jaar werkzaam te zijn als vroedvrouw behaalde Marlies Eggermont in 2006 haar master of laws in de rechten aan de Universiteit Gent. Als advocaat focuste ze zich op gezondheidsrecht en burgerlijke aansprakelijkheid. Sinds 2009 geeft ze sociaalzekerheidsrecht binnen de opleiding vroedkunde en verpleegkunde van de Artevelde Hogeschool. In 2011 startte ze haar doctoraal onderzoek naar de aansprakelijkheid van de vroedvrouw.

Drs. Benoît Lagasse

Drs Benoît Lagasse werd in 1991 te Luik geboren. Hij studeerde rechten aan de Luikse Universiteit waarna hij in 2014 assistent werd van prof. Jean-François Gerkens. Onder begeleiding van Jean-François Gerkens (Ulg) en Dirk Heirbaut (Ugent) begon hij zijn doctoraatsonderzoek in januari 2015. Sinds oktober van het zelfde jaar is hij aspirant F.R.S.-F.N.R.S. Zijn doctoraatscriptie gaat over Charles de Méan, een Luikse jurist uit de 17de eeuw. Lagasse gaat na welke bronnen (Romeins recht, Luikse recht, gewoonterecht; auteurs) de Méan consulteerde. Aan de hand van enkele juridische concepten, zoals de schenkingen en de legaten, wordt onderzocht hoe specifiek het Luikse recht op die vlakken al dan niet was, en getracht om de respectievelijke invloeden van het gewoonterecht en van het *ius commune* te bepalen.

Dra. Amélie Verfaillie

Amélie Verfaillie (°Gent, 1988) studeerde in 2010 af aan de UGent als master in de geschiedenis. Voor haar masterproef ““London Calling”: Amnesty International en haar vroege lobbywerk in Israël en de Bezette Palestijnse Gebieden (1968-1971). Een onderzoek naar Amnesty’s poging tot onpartijdigheid” kreeg ze in 2011 de eerste Prijs André De Smet, uitgereikt door het Amsab-*ISG* en *Vrede vzw* voor wetenschappelijk onderzoek naar de vredesproblematiek.

In 2014 studeerde ze, opnieuw aan de UGent, af als master in de rechten met de masterscriptie “Aan elkaar vastgeketend? Amnesty International en de Verenigde Naties. Een onderzoek naar Amnesty’s lobbyinspanningen in de strijd tegen foltering en de doodstraf (1961-1984)”. Momenteel bereidt ze als *FWO*-aspirant een proefschrift voor over de relatie tussen Amnesty International en de Verenigde Naties en de invloed daarvan op de internationale mensenrechten (1961-heden).

Dra. Elisabeth Bruyère

Elisabeth Bruyère (°1990) studeerde in 2014 af aan de Universiteit van Luik waar ze het diploma van master in de rechten, met optie publiek en administratief recht behaalde. Tijdens haar studies studeerde zij tevens een jaar te Gent en een semester in Glasgow. Haar masterproef ging over de evolutie van de Dublinverordeningen, die de verantwoordelijkheden van de lidstaten in verband met de vluchtelingen vastleggen.

Sinds 1 september 2015 bereidt zij onder promotorschap van prof. dr. Dirk Heirbaut en prof. dr. Joke Baeck een doctoraat voor over de 19de eeuwse jurist François Laurent (1810-1887) en meer specifiek over zijn *Avant-projet de révision du Code civil*.

Drs. Matthias Van Der Haegen

Matthias Van Der Haegen (°1991) behaalde in juli 2014 het masterdiploma rechten (UGent/Hofstra University, VS) met een masterproef getiteld 'Een Hof van Cassatie voor de 21e eeuw: over het kaf en het koren', waarmee hij de APR-prijs 2013-2014 won. Nadien volgde hij een bijkomende masteropleiding (Magister Juris) aan de University of Oxford waar hij zich onder meer toelegde op het burgerlijk procesrecht en Engelse vroegmiddeleeuwse rechtsgeschiedenis.

Matthias bereidt als aspirant van het FWO-Vlaanderen onder het promotorschap van prof. dr. Dirk Heirbaut en prof. dr. Piet Taelman een doctoraat voor over de impact van het Hof van Cassatie op de Belgische rechtspraak. Dit onderzoek maakt gebruik van technologie en methodologie uit de computerwetenschappen om een netwerk van citaties uit te bouwen gebaseerd op de gepubliceerde rechtspraak. Sociale netwerkanalyse zal nadien de verspreiding van de cassatierechtspraak onder de hoven en rechtbanken empirisch in kaart proberen te brengen, om op die manier na te gaan in welke mate de rechtspraak van het Hof een precedentwaarde heeft in het Belgische rechtsbestel.

Drs. Maarten Vankeersbilck

Maarten Vankeersbilck (°1988) studeerde in 2011 aan Ugent af als master in de rechten, optie burgerlijk en strafrecht, met de masterproef; 'De repressie en epuratie in Tielt aan de hand van de gerechtelijke archieven'. Hij volgde daarna een bijkomende opleiding tot master na master in het Europees en internationaal recht aan de VUB.

Sinds 2012 is hij als assistent verbonden aan Ugent bij de vakgroep Grondslagen en Geschiedenis van het Recht. Daar bereidt hij onder het promotorschap van prof. Dr. Heirbaut een doctoraat voor omtrent de gerechtelijke hervormingen in België, waarbij de focus vooral zal liggen op de hervorming van het Gerechtelijk wetboek in 1967.

Drs. Stefan Huygebaert

Stefan Huygebaert studeerde Kunstwetenschappen (UGent, 2011) met een masterscriptie over 19de-eeuwse romantische schilderkunst en een stage in het Mu.Zee (Oostende). Binnen zijn doctoraatsonderzoek analyseert Stefan de iconologie van recht en gerechtigheid tijdens de negentiende eeuw in België. Hij tracht daarbij de wijze waarop de noties recht en gerechtigheid via publieke kunst zijn gecommuniceerd, bloot te leggen, met een focus op iconografische veranderingen in de beeldtaal. Dit onderzoek onder promotorschap van Dirk Heirbaut, Bruno De Wever en Georges Martyn was aanvankelijk gefinancierd door de Interuniversitaire Attractiepool Justice & populations, en wordt sinds oktober 2015 gevoerd met aan aspirantenbeurs van het FWO. In 2014-15 deed Stefan een half jaar onderzoek aan het Kunsthistorisches Institut in Florenz (Max-Planck-Institut) binnen de Minerva Research Group The Nomos of Images. Samen met één van zijn promotoren, Georges Martyn, zetelt Stefan momenteel in het wetenschappelijk comité voor de kunsttentoonstellingen De Kunst van het Recht (Brugge, najaar 2016) en Roep om rechtvaardigheid (Mechelen, voorjaar 2018).

Dra. Caroline Laske

Following Caroline Laske's graduation in law from Trinity College Cambridge, her research activities and work as a legal expert have taken her across a number of fields from labour and social security law via data protection and questions of liability in IT law to comparative law, legal translation and European private law. The angle has always been that of a European comparative perspective and putting the law into the context in which it occurs. During a career break she read Translation Studies and linguistics at the University of Birmingham and went on to combine her interests in comparative law with that of the socio-cultural, historical and political contents of languages. In her current research project, she works on revealing how cultural heritage and linguistic-discursive diversities in the different European legal traditions and systems function in and have influenced the development of (contract) law in Europe. Using historical sources, the research identifies elements of a legal culture by providing some evidence on what constitutes and determines such elements through the study of language as a carrier of culture. This will be a process of operationalisation revealing observable and measurable elements inherent in the abstract notion of culture and hence turning 'legal culture' into a more concrete concept. The research will also help to gain deep-level understanding of how legal culture works, to what extent language and its translational components influence legal texts and legal culture, as well as what role this may play in (foreign) reception of legal texts and concepts. Finally, the project aims to map out an adequate methodology for comparative legal research by analysing the corpus of texts using models and empirical work of contrastive linguistics and translation studies as cognitive models for comparative law.

Vrijwillige medewerkers

Luk Burgelman

Bart Coppein

Matthias Desmet

Annie Dollieslaghers

Mustapha El Karouni

Thibault Gliscard

Bart Quintelier

Raoul van Caenegem

Bram Van Dael

Meer informatie op de [webstek](#) van de Afdeling.

Varia:

Laureaten VIDI-financiering

Op 13 mei 2016 maakte het NWO de namen bekend van de 87 laureaten die een VIDI-financiering van 800.000 euro werden toegekend. Hiermee kunnen ervaren onderzoekers een eigen, vernieuwende onderzoekslijn ontwikkelen en zelf een onderzoeksgroep opzetten. Eén van deze laureaten was Bram Van Hofstraeten (Grondslagen en Methoden van het Recht, Universiteit Maastricht). Hieronder kan u een korte, Engelse samenvatting terugvinden van het door hem voorgestelde onderzoek.

What's in a Name? Challenging Early Modern Ideal-Types of Private Partnerships in the Low Countries (17th-18th Centuries).

For at least a century, legal historians have been looking for examples of well-defined ideal-types of private partnerships, like general and limited partnerships, in the early modern Low Countries. But what's in a name? This project hypothesizes that early modern entrepreneurs did not think or act in terms of model categories which were devised by contemporaneous, and particularly French, jurisprudence and legislation. On the contrary, the proposal claims that entrepreneurs created a much more diverse and dynamic spectrum of corporate structures, and that this complex universe of private partnerships resulted from a customarily established degree of contractual freedom which allowed them to create those kinds of structures which served their needs at best in a given situation. In order to test the aforementioned hypothesis, the project will describe the legal and organisational features of private partnerships in three different economic centres of the early modern Low Countries (Amsterdam, Liège and Antwerp). With its focus on and opening up of mercantile sources, the project is anticipated to have significant implications for economic history as well, for it will allow its practitioners to assess the actual role of equity capital organization as a means to finance business and to provide a better understanding of the emergence and development of capitalism in the early modern period.

Petitie behoud Grieks in het middelbaar onderwijs

Naast de mogelijkheid om een richting af te schaffen wanneer er twee jaar geen interesse is geweest, voorziet de nieuwe onderwijsnota over de modernisering van het secundair onderwijs dat de richtingen Grieks-wetenschappen en Grieks-moderne talen niet meer zullen bestaan. Bovendien worden leerlingen telkens opnieuw afgeraden klassieke talen te studeren omdat het hun toekomst zou "beperken". Men krijgt het advies om beter een "nuttige" richting te volgen omdat enkel daar toekomst in zit. Het is nu al zo dat vakken als geschiedenis, esthetica, talen en humane opzij geschoven worden in het voordeel van de STEM-vakken. Vandaag Grieks, morgen Latijn?

De petitie kan u [hier](#) ondertekenen.

Juslittera

Juslittera est un acronyme : ce n'est pas une faute de latin, comme pourraient le penser certains esprits chagrins : un acronyme doit "sonner" et Juslittera est plus "percutant" que Ius et litterae.

Juslittera est un réseau de recherche international dont le "noyau" fondateur est un groupe de recherche de l'Université d'Orléans. Ce réseau regroupe des chercheurs appartenant à différentes disciplines (histoire littéraire, histoire du droit, civilisation britannique, littérature comparée, etc.) et qui s'intéressent aux relations entre le droit et des textes et documents relevant d'autres domaines : fictions littéraires, images, encyclopédies, médecine, médecine légale, mémoires, journaux... dans la perspective de mieux cerner la place et les représentations du droit (des droits) dans les sociétés d'Ancien Régime. Les recherches portent sur la période chronologique du Moyen Âge à la fin du XVIIIe siècle.

Le programme Juslittera, soutenu par l'Agence Nationale de la Recherche (ANR) lors de son lancement, se prolonge, avec une équipe Orléans (POLEN)-Tours (CESR), avec le soutien du Conseil Régional de la Région Centre Val de Loire.

Juslittera a pour vocation de réunir, soutenir, coordonner des initiatives variées (colloques, rencontres, journées d'études, publications...) relevant de l'étude de la représentation du droit et de la justice. Le présent site se veut ainsi un 'phare', emblème de ces recherches ; il se veut surtout un organe de motivation, d'information et d'ouverture, voire d'innovation avec par exemple sa vidéothèque.

Wie benieuwd is, kan alvast een kijkje nemen op <http://www.juslittera.com/>

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](mailto:de.redactie). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be